

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 4 grudnia 2013 r. powód (...) A. W., (...) Spółka Jawna z siedzibą w A. wniósł o zasądzenie in solidum od pozwanych (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B. oraz (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. kwoty 252 739,80 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 25 lutego 2013 roku do dnia zapłaty. Nadto, wniósł on o zasądzenie in solidum od pozwanych na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu podniesione zostało, że pozwana (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B. świadczyła usługę transportową przewozu międzynarodowego ładunku w postaci przędzy na trasie W.- Polska (R. (...) C. - A.) na rzecz powoda na podstawie umowy przewozu z dnia 16 listopada 2012 roku (k.9)

W toku wykonywania przewozu towar zaginął. Powód poniósł szkodę w postaci utraty ładunku przędzy o wartości 252.739,80 zł. (tj. 61.092,53 euro) W dniu zdarzenia pozwana (...) Sp. z o.o. posiadała ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w (...) Zakładzie (...) dlatego powód w dniu 11 stycznia 2013 roku zgłosił szkodę ubezpieczycielowi sprawcy, który do dnia wniesienia pozwu nie wydał decyzji. Powód zatem skierował powództwo również przeciwko ubezpieczycielowi jako odpowiedzialnemu z tytułu umowy ubezpieczenia OC. (k. 2-4)

Pozwany (...) SA, w odpowiedzi na pozew nie uznał powództwa wniósł o jego oddalenie w całości oraz zasądzenie kosztów procesu według norm prawem przepisanych.

Pozwany przyznał, że (...) sp z o.o. zawarł umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w okres od 24.09.2012r. do dnia 23.09.2013r. Pozwany wskazał, że do umowy mają zastosowanie Ogólne Warunki Ubezpieczenia Odpowiedzialności Cywilnej dla Klienta Indywidualnego oraz Małego i Średniego Przedsiębiorcy ustalone uchwałą nr (...) z dnia 07 maja 2009 wraz ze zmianami ustalonymi uchwałą nr UZ/421/2010 z dnia 26 listopada 2010r. oraz uchwałą nr 63/2012 z dnia 27 listopada 2012r. Pozwany podniósł, że na mocy klauzuli nr 15 powyższych warunków ubezpieczeniem zostały objęte szkody w rzeczach będących przedmiotem czynności spedycyjnych (oc spedytora). Wskazał również, że zgodnie z zawartą umową górną granicę odpowiedzialności ubezpieczyciela stanowi kwota 200 000 zł, a wypłata odszkodowania miała być pomniejszona o franszyzę redukcyjną stanowiącą 5 %.

Pozwany (...) SA podniósł, że powód miał zawartą z pozwanym (...) Sp. z o.o umowę spedycji z dnia 11.07.2012r. na podstawie której pozwany (...) Sp. z o.o miał świadczyć usługę organizacji przewozu a nie samego przewozu.

Pozwany (...) SA podniósł że zgodnie z klauzulą nr 15 ust 3 pkt 9 powyższych Ogólnych Warunków Ubezpieczenia zawarta umowa ubezpieczenia nie obejmowała szkód powstałych w przewożonych towarach w czasie przewozu. Stąd też pozwany ubezpieczyciel podniósł braku swojej odpowiedzialności wynikający z braku zakresu udzielonej ochrony. Pozwany (...) SA podniósł również, że szkoda została wyrządzona umyślnie co zgodnie z par 9 pkt 11 ust 1 OWU zwalnia ubezpieczyciela od odpowiedzialności. Swoją decyzję oparł na fakcie, iż wybrany przez pozwaną (...) Sp. z o.o. przewoźnik, firma (...) sp. z o.o. z siedzibą w W., w chwili zlecenia nie figurowała pod wskazanym adresem od co najmniej dwóch lat, a jej KRS i licencja w dacie powierzenia przewozu były nieaktualne. W ocenie pozwanego (...) SA te okoliczności świadczą, że pozwany (...) Sp. z o.o. będąc profesjonalistą w swojej branży, działał umyślnie z zamiarem ewentualnym to jest przewidywał możliwość wyrządzenia szkody i na to się godził. (k. 30-32)

Pozwana (...) Sp. z o.o. w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa oraz zasądzenie kosztów procesu według norm prawem przepisanych.

Pozwana podniosła, iż w dniu 11.07.2012r. zawarła z powodem umowę spedycji. Umową tą zobowiązał się do wykonywania usług określonych w § 2 przedmiotowej umowy. Usługi te obejmowały organizację przewozu towarów, nie zaś jego faktyczny przewóz. Pozwany wskazał, że umowa z dnia 16.11.2012r. była zleceniem organizacji przewozu w ramach umowy spedycji, nie zaś odrębną umową przewozu - mimo błędnego jej oznaczenia jako umowy przewozu.

W ramach realizacji swoich obowiązków spedytora pozwana (...) Sp. z o.o. powierzyła przewóz ładunku firmie (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W., którą wybrał za pośrednictwem specjalistycznego serwisu (giełdy) www.trans.eu.

Pozwana (...) Sp. z o.o. podniosła, że operator wskazanej giełdy zapewniał, iż każdy z podmiotów w nim zarejestrowany jest przez niego sprawdzany i weryfikowany. Wybrany przewoźnik był użytkownikiem zweryfikowanym, zatem pozwana (...) Sp. z o.o. należycie wybrała przewoźnika i nie ponosi odpowiedzialności za umyślne działanie lub nienależyte wykonanie umowy. Wskazał również, że nie posiadała i nie posiada licencji na wykonywanie przewozu oraz nie posiada środków transportu niezbędnych do faktycznego wykonywania usług przewozu. Pozwana spółka wskazała, że posiadała ubezpieczenie OC spedytora, a jej pracownik R. G. (1) podejmował czynności charakterystyczne wyłącznie dla umowy spedycji. Z tych przyczyn pozwana (...) Sp. z o.o. przyznała, iż ponosi odpowiedzialność za szkody powstałe podczas wykonywania umowy spedycji oraz nie ponosi winy umyślnej w wyborze przewoźnika. Pozwana (...) Sp. z o.o. zarzuciła również powodowi brak wykazania poniesienia szkody z uwagi na nie przedstawienie przez powoda dowodu, potwierdzającego zapłatę za utracony towar. W zakresie żądania odsetek pozwana wskazała, iż nie została nigdy wezwana do dobrowolnej zapłaty roszczenia, zatem brak jest terminu od którego należy liczyć odsetki. Wobec powyższego żądanie zapłaty odsetek należy uznać za bezpodstawne. (k. 77-84)

Powód ustosunkowując się do treści zarzutów postawionych przez pozwanych w odpowiedziach na pozew, cofnął powództwo w stosunku do (...) SA w zakresie kwoty 52 739,80 złotych. W pozostałym zakresie podtrzymał swoje stanowisko żądając zasądzenia roszczenia wskazanego w pozwie. (k. 141-145)

Pozwana (...) Sp. z o.o. w piśmie oznaczonym - Załącznik do protokołu rozprawy z dnia 26.05.2014r., uzupełniła swoje zarzuty wobec roszczenia dodatkowo o zarzut niewłaściwej waluty w jakiej powód dochodzi roszczenia przed Sądem. W ocenie pozwanej świadczenie a zatem i szkoda wyrażone było w walucie euro, zatem roszczenie zgłoszone przed sądem również winno być dochodzone w tej samej walucie. Pozwana (...) Sp. z o.o. zgłosiła również zarzut przedawnienia wskazując, że na podstawie art. 803 § 1 i § 2 KC roszczenia z umowy spedycji w przypadku całkowitej utraty przesyłki przedawniają się z upływem roku od dnia w którym przesyłka miała być dostarczona do odbiorcy.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwana (...) Sp. z o.o. zawarła z powodem (...) A. W., (...) Spółka Jawna z siedzibą w A. w dniu 16.11.2012r. umowę przewozu, zobowiązując się do odebrania towaru w dniu 21.11.2012r. w postaci przędzy, przewiezienia jej na trasie W.-Polska (R. (...) C. - A.). W umowie wskazano miejsce dostarczenia jej do siedziby powoda w A.. Nie została natomiast wskazana data rozładunku.

(Dowód: umowa przewozu z dnia 16.11.2012r. k.9, zawiadomienie o przestępstwie k.2-3 - akt śledczych III KP B.; postanowienie o umorzeniu śledztwa k. 72 – akt śledczych III KP B.)

Pozwana podjęła się wykonania usługi, posługując się podwykonawcą i zlecając dalej transport przewoźnikowi firmie (...) sp. z o.o., którą wybrała według własnego uznania za pośrednictwem giełdy przewoźników w portalu www.trans.eu. Pozwana we własnym zakresie sprawdziła przewoźnika, skontrolowała jego dokumenty i podjęła decyzję o powierzeniu jej przewozu towaru na podstawie zlecenia spedycyjnego z dnia 19.11.2012r. Pozwana przy dokonywaniu wyboru przewoźnika, nie uzgadniała tego z powodem oraz nie informowała go o wyborze. Samodzielnie również nadzorowała przewóz w trakcie jego wykonywania.

(Dowód: wyjaśnienia strony w odpowiedzi na pozew k.77-84, zlecenie spedycyjne k.98-99, zeznania świadka R. G. e protokół z dnia 26.05.2014 roku 00:10:30.min, 00:10:59 min, 00:18:00 min, zeznania świadka U. S. e protokół z dnia 23 czerwca 2014 roku 00:04:50 min, 00:05:30 min, 00:05:55 min)

Kierowca przewoźnika (...) sp. z o.o., pojazdem o numerach rejestracyjnych (...) stawił się w dniu 21.11.2012r. u nadawcy (...) spa z siedzibą w B. i odebrał przesyłkę 16722,5 kg przędzy o wartości 252 739,80 zł. (61 092,53 euro), zgodnie ze zleceniem.

(Dowód: dokument CMR k.8, Faktura k. 10-13)

W trakcie transportu przesyłka zaginęła i nie została dostarczona do odbiorcy. Pozwana (...) Sp. z o.o. złożyła w dniu 26.11.2012r. Zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa w III KP w B., gdzie opisała zdarzenie i wskazała się jako pokrzywdzona w wyniku przewłaszczenia. Określiła wartość swojej szkody na kwotę około 200 000 zł. Niniejsze postępowanie zostało umorzone z powodu braku możliwości wykrycia sprawców.

(Dowód: zawiadomienie o przestępstwie k.2-3 – akt śledczych III KP B.; postanowienie o umorzeniu śledztwa k. 72 – akt śledczych III KP B.)

Pozwana (...) Sp. z o.o. w okresie zdarzenia posiadała polisę ubezpieczeniową odpowiedzialności OC o numerze (...) u drugiego z pozwanych tj. w (...) SA.

W umowie tej ustalono stosowanie do niej Klauzulę nr 15 ust. 3 pkt. 9 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Odpowiedzialności Cywilnej dla Klienta Indywidualnego oraz Małego i Średniego Przedsiębiorcy ustalone uchwałą nr.UZ/187/2009z dnia 07 maja 2009 wraz ze zmianami ustalonymi uchwałą nr UZ/421/2010 z dnia 26 listopada 2010r. oraz uchwałą nr 63/2012 z dnia 27 listopada 2012r., które były integralną częścią umowy ubezpieczenia zawartą przez pozwanego, zgodnie z którą ubezpieczeniem nie objęte były szkody powstałe w przewożonych towarach w czasie przewozu

(Dowód: polisa ubezpieczeniowa (...) SA k. 39-41 i k. 47 odwrot)

W dniu 11 stycznia 2013 r. powód zgłosił szkodę na podstawie niniejszej polisy. Ubezpieczyciel po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego w dniu 28.10.2013r. wydał decyzję odmawiając wypłaty odszkodowania stawiając zarzut umyślnego wyrządzenia szkody przez ubezpieczonego oraz powołując się na Klauzulę nr 15 ust. 3 pkt. 9 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej według, której odpowiedzialnością ubezpieczeniową objęte zostały szkody w rzeczach będących przedmiotem czynności spedycji.

(Dowód: zgłoszenie szkody k. 14-15, decyzja (...) SA k.71)

Powyższy stan faktyczny sprawy Sąd Okręgowy ustalił jako zasadniczo niesporny w oparciu o w/w dowody z dokumentów i zeznań świadków, które nie były kwestionowane przez żadną ze stron i których prawdziwość nie budzi wątpliwości.

Sąd pominął w ustaleniach okoliczności dotyczące zawartej pomiędzy stronami umowy spedycji z dnia 10 lipca 2012 r. (k.90) uznając, iż wobec zawarcia odrębnej umowy o przewóz z dnia 16 listopada 2012 r., w której strony w żaden sposób nie odwoływały się do wcześniejszej umowy spedycji oraz faktu, iż przy tym konkretnym przewozie strona pozwana nie podejmowała żadnych czynności typowych dla spedytora, są one irrelevantne dla rozstrzygnięcia w tej sprawie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Na gruncie przedmiotowej sprawy niespornym jest, że strony zawarły umowę w dniu 16.11.2012r. Pozwana (...) Sp. z o.o. podjęła się wykonania przewozu towaru na trasie W. – Polska. Przewóz ten zleciła w dniu 19.11.2012r. przewoźnikowi firmie (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W., która pojęła towar z miejsca załadunku R. (...) C., lecz nie dostarczyła go do odbiorcy do A.. Kwestią sporną jest kwalifikacja prawna niniejszej umowy.

Sąd oceniając całokształt okoliczności sprawy uznał, iż przedmiotowa umowa z dnia 16.11.2012r. była umową przewozu. Umowa ta miała charakter samoistny i w żaden sposób nie łączyła się z żadną inną umową łączącą strony. Przemawia za tym kilka znaczących czynników i zachowań stron.

Zgodnie z treścią umowy zatytułowanej „umowa przewozu z dnia 16.11.2012r.” strony przyjęły, iż transport ładunku w ruchu międzynarodowym odbywać się będzie na podstawie umowy Konwencji CMR, krajowy zaś w oparciu o

odpowiednie przepisy Prawa Przewozowego. Z jej treści nie wynika, iż pozwany będzie świadczył usługę organizacji przewozu, a nadto nie wskazuje się innego podmiotu, który miałby wykonać przewóz poza pozwanym, nie wskazuje się iż pozwany będzie poszukiwał innego przewoźnika do wykonania transportu. Pozwana po zawarciu umowy, podjęła poszukiwanie przewoźnika docelowego we własnym zakresie, nie informując o tym powoda oraz nie uzgadniając z nim szczegółów przewozu. Dodatkowo wbrew temu, co sugerowała pozwana w trakcie procesu, pozwana nie wykonywała umowy spedycji z dnia 11.07.2012r. Z uwagi na brak wykonywania przez pozwaną czynności do jakich była zobowiązana na podstawie § 2 przedmiotowej umowy, w szczególności na podstawie pkt 7 § 2 umowy, pozwana zobowiązana była do informowania Zleceniodawcy o danych wybranego przewoźnika oraz danych pojazdu i nazwisku oraz nr telefonu kierowcy. Sąd ustalił, iż pozwana nie podejmowała żadnych czynności wskazanych w § 2 przedmiotowej umowy. W treści umowy z 16.11.2012 r. strony w żaden sposób nie odniosły się do umowy spedycji.

Pozwana zatem zlecając przewóz kolejnemu przewoźnikowi firmie (...) Sp. z o.o. robiła to w zakresie własnej działalności i na własne ryzyko. Znaczące dla takiej oceny sytuacji jest również oświadczenie pozwanej do protokołu zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa, gdzie pozwana potraktowała się jako poszkodowana i wniosła o ściganie sprawcy we własnym interesie.

Na podstawie powyższych okoliczności Sąd uznał, iż zgodnym zamiarem stron było świadczenie przez pozwaną (...) Sp. z o.o. usługi przewozu nie zaś usługi spedycji.

Zgodnie z art. 3 Konwencji o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów (CMR) podpisanej w 1956 roku w G. (Dz.U. z 1962 roku Nr 49, poz. 238 ze zm.), zwanej dalej Konwencją CMR, przewoźnik odpowiada, jak za swoje własne czynności i zaniechania, za czynności i zaniechania swoich pracowników i wszystkich innych osób, do których usług odwołuje się w celu wykonania przewozu, kiedy ci pracownicy lub te osoby działają w wykonaniu swych funkcji.

Pozwana zatem odpowiadała przed pozwanym, tak za wybór przewoźnika którym się posłużyła, jak i za jego działania lub zaniechania, w tym w szczególności za przewłaszczenie towaru który mu powierzyła.

Zgodnie z treścią art. 17 ust. 1 Konwencji CMR, przewoźnik odpowiada za całkowite lub częściowe zaginięcie towaru lub za jego uszkodzenie, które nastąpi w czasie między przyjęciem towaru a jego wydaniem, jak również za opóźnienie dostawy. Przesłankami odpowiedzialności przewoźnika za szkody w substancji towaru są więc: 1) szkoda przybierająca postać utraty całkowitej lub częściowej (ubytku) bądź uszkodzenia przesyłki, 2) okoliczność, że szkoda powstała w czasie między przyjęciem towaru a jego wydaniem (tzw. związek czasowy z przewozem), 3) związek przyczynowy pomiędzy okolicznością zaistniałą w czasie przewozu, z którą Konwencja wiąże obowiązek odszkodowawczy (tzn. nie mieszczącą się w zakresie przyczyn zwalniających), a szkodą, 4) wina przewoźnika.

Przepisy Konwencji CMR nie nakładają na osobę uprawnioną do odszkodowania obowiązku udowodnienia konkretnej przyczyny szkody. Istotne jest to, aby wykazać, że szkoda powstała w czasie przewozu. Odpowiedzialność przewoźnika na podstawie art. 17 ust. 1 Konwencji CMR za całkowite zaginięcie towaru oparta jest na zasadzie winy domniemanej (wyr. SA w Warszawie z dnia 7 października 2002 roku, I ACa 1188/02, Wokanda 2003/12/42). Nadto, odpowiedzialność przewoźnika oparta na postanowieniach Konwencji CMR jest odpowiedzialnością na zasadzie ryzyka, gdyż przewoźnik może być zwolniony z tej odpowiedzialności jedynie z przyczyn, o których mowa w art. 17 ust. 2 i 4 Konwencji (wyr. SA w Warszawie z dnia 7 listopada 1996 roku, I ACr 606/95, OSP 1998/10/172 z glosą K. Wesołowskiego). Wykazanie przez przewoźnika, że nie ponosi winy w wyborze wymienionych osób, nie jest w żadnym wypadku wystarczające do uwolnienia się od odpowiedzialności. Przewoźnik musiałby w tym celu udowodnić, że szkoda powstała z przyczyn, za które on nie ponosiłby odpowiedzialności, wymienionych w szczególności w art. 17 Konwencji.

W świetle art. 17 ust. 2 Konwencji CMR, przewoźnik zwolniony jest od odpowiedzialności tylko wówczas, gdy zaginięcie, uszkodzenie lub opóźnienie spowodowane zostało winą osoby uprawnionej, jej zleceniem nie wynikającym

z winy przewoźnika, wadą własną towaru lub okolicznościami, których przewoźnik nie mógł uniknąć i których następstwom nie mógł zapobiec.

W rozpatrywanego przypadku pozwana (...) Sp. z o.o. nie wykazała, aby utrata przesyłki nastąpiła z przyczyn, za które nie ponosi odpowiedzialności. Przeciwnie można wskazywać jakich zaniechań dokonała pozwana, które w konsekwencji przyczyniły się w dużym stopniu do zwiększonego ryzyka i utraty towaru w trakcie przewozu.

Wśród ogólnych reguł wykonania zobowiązania jest obowiązek zachowania należytej staranności uwzględniającej, w odniesieniu do rozpatrywanej sprawy, jej zawodowy charakter. Obowiązki te niewątpliwie nakazują pozwanemu jako profesjonalście zachowanie szczególnej ostrożności w wyborze dalszego przewoźnika i nie może on opierać się na weryfikacji Zleceniobiorców wyłącznie na podstawie informacji zawartych w portalach internetowych. Tym bardziej powołanie się na taką weryfikację jest nieskuteczne, jeśli uwzględni się, iż z regulaminu wskazanej giełdy www.trans.eu wynika wprost, iż nie odpowiada ona za prawdziwość danych przedstawionych przez użytkowników w procesie autoryzacji.

Na uwzględnienie nie zasługuje również zgłoszony przez pozwanego zarzut przedawnienia roszczenia. W świetle art. 32 Konwencji CMR roszczenia, które mogą wynikać z przewozów podlegających niniejszej Konwencji, przedawniają się po upływie jednego roku. Jednak w przypadku złego zamiaru lub niedbalstwa, z którym mamy w tej sprawie do czynienia, termin przedawnienia wynosi trzy lata. Przedawnienie biegnie w przypadkach całkowitego zaginięcia towaru - począwszy od trzydziestego dnia po upływie umówionego terminu dostawy, albo, jeżeli termin nie był umówiony - począwszy od sześćdziesiątego dnia po przyjęciu towaru przez przewoźnika. Ponieważ termin dostawy towaru nie został wyraźnie umówiony (umowa k. 9), a towar został przyjęty do przewozu w dniu 21 listopada 2012 r. to nawet przy przyjęciu krótszego z ww. terminów przedawnienia pozew z dnia 4 grudnia 2013 r. został wniesiony przed jego upływem. Niezależnie jednak od tego stwierdzić należy, iż do roszczenia powoda zastosowanie znajduje, drugi – dłuższy termin przedawnienia. Z powyższej normy wynika, iż w niniejszej sprawie do przedawnienia nie doszło.

W przedmiotowej sprawie zatem nie ulega wątpliwości, że pozwany (...) Sp. z o.o. obowiązany jest zapłacić odszkodowanie za utratę przewożonego towaru.

Konsekwencja przyjęcia kwalifikacji prawnej umowy jako umowy przewozu było oddalenie powództwa wobec drugiego z pozwanych tj. wobec (...) SA. Pozwany skutecznie wykazał w trakcie procesu, iż umową odpowiedzialności cywilnej objęte były czynności spedycyjne (oc spedytora), nie zaś czynności przewoźnika (oc przewoźnika). W oparciu o Klauzulę nr 15 ust. 3 pkt. 9 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Odpowiedzialności Cywilnej dla Klienta Indywidualnego oraz Małego i Średniego Przedsiębiorcy ustalone uchwałą nr.UZ/187/2009z dnia 07 maja 2009 wraz ze zmianami ustalonymi uchwałą nr UZ/421/2010 z dnia 26 listopada 2010r. oraz uchwałą nr 63/2012 z dnia 27 listopada 2012r., które były integralną częścią umowy ubezpieczenia zawartą przez pozwanego, ubezpieczeniem nie objęte były szkody powstałe w przewożonych towarach w czasie przewozu. Skoro pozwana (...) Sp. z o.o. posiadała jedynie ubezpieczenie oc w zakresie spedycji a zawierała umowy przewozu, robiła to na własne ryzyko i nie posiadała ochrony ubezpieczeniowej w tym zakresie. Mając powyższe na uwadze należało oddalić powództwo w całości wobec pozwanego ubezpieczyciela (...) SA.

W zakresie wysokości odszkodowania wskazać należy przede wszystkim, iż zgodnie z art. 23 § 1 konwencji CMR jeżeli na podstawie postanowień niniejszej konwencji przewoźnik obowiązany jest zapłacić odszkodowanie za całkowite lub częściowe zaginięcie towaru, odszkodowanie to oblicza się według wartości towaru w miejscu i w okresie przyjęcia go do przewozu. Odszkodowanie nie może jednak przekraczać 8,33 jednostki rachunkowej za 1 kg brakującej wagi brutto (art. 23 § 3 konwencji CMR). Według treści art. 29 § 1 konwencji CMR przewoźnik nie ma prawa korzystać z postanowień niniejszego rozdziału, które wyłączają lub ograniczają jego odpowiedzialność albo które przenoszą na drugą stronę ciężar dowodu, jeżeli szkoda powstała wskutek złego zamiaru przewoźnika lub jego niedbalstwa, które według prawa obowiązującego w miejscu prowadzenia sprawy sądowej uważane jest za równoznaczne ze złym zamiarem. Dla obliczenia wysokości szkody nie będzie miał zatem zastosowania art. 23 § 3 konwencji. Z okoliczności sprawy wynika bowiem, że szkoda powstała wskutek niedbalstwa pozwanej (...) Sp. z o.o.

Przypisanie określonej osobie niedbalstwa uznaje się za uzasadnione wtedy, gdy osoba ta zachowała się w określonym miejscu i czasie w sposób odbiegający od właściwego dla niej miernika należytej staranności. Przez rażące niedbalstwo rozumie się natomiast niezachowanie minimalnych (elementarnych) zasad prawidłowego zachowania się w danej sytuacji. O przypisaniu pewnej osobie winy w tej postaci decyduje więc zachowanie się przez nią w określonej sytuacji w sposób odbiegający od miernika staranności minimalnej. (Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 2004 r., IV CK 151/03, LEX nr 151642).

Sąd uznał zachowanie pracowników pozwanej (...) Sp. z o.o. za wyraz niedbalstwa, z uwagi na elementarne uchybienia przy wyborze przewoźnika. Pozwana nie dość, że oparła swoją decyzję na wiadomościach wynikających z internetowego portalu, który nie odpowiada za publikowane treści, to jego dodatkowa weryfikacja ograniczyła się do pobrania numeru NIP, Regon, licencji oraz żądania dokumentu polisy ubezpieczeniowej. Dokumenty te, jak wynika z akt sprawy przyjęła wyłącznie w formie kopii mailowej, nie oceniając ich prawdziwości, a nadto nie wykazała się, co najmniej minimalnym bezkrytycyzmem i podejrzliwością wobec firmy z którą wcześniej nie współpracowała.

Z powyższych względów niniejsze zaniechania Sąd uznał za noszące cechy niedbalstwa. Wartość odszkodowania nie może być zatem ograniczona w ten sposób by nie przekraczała 8,33 jednostki rozrachunkowej za 1 kg brakującej wagi brutto, z uwagi na wyłączenie tej możliwości przez art. 29 konwencji w przypadku gdy szkoda powstała w wyniku niedbalstwa przewoźnika. Co miało miejsce w przedmiotowej sprawie.

Odszkodowanie powinno zostać zatem obliczone według wartości towaru w miejscu i w okresie przyjęcia go do przewozu, zgodnie z treścią art. 23 § 1 konwencji.

Wartość skradzionego towaru wyrażona w walucie polskiej wynosiła 252 739,80 zł (tj.61.092,53 euro), taka kwota podlegała zasądzeniu i taką kwotę odszkodowania z tytułu utraty przewożonego towaru powinna zapłacić pozwana.

Odnosząc się w tym miejscu do zarzutu pozwanej dotyczącego braku możliwości dochodzenia roszczenia w walucie polskiej, Sąd wskazuje, że zobowiązanie pozwanego ma charakter odszkodowawczy, a nie stricte umowy. Wobec nieokreślenia w umowie przewozu wartości przedmiotu oddanego do przewozu towaru brak jest podstaw do uznania, że roszczenia to zostało ustalone w innej, obcej walucie. Co prawda strona powoda dokonała zapłaty za nabyty przez nią towar w takiej właśnie walucie, ale jest to przedmiot innej nie objętej tym sporem umowy (łączącej powoda z podmiotem trzecim). Dla powódki, jako podmiotu mającej siedzibę w Polsce, walutą właściwą jest złoty polski. Dokonanie zapłaty w innej walucie jest więc wynikiem takiej lub innej transakcji walutowej, zaś szkoda poniesiona przez powoda sprowadzająca się do utraty towaru odpowiada wartości tego towaru ustalonej w walucie właściwej dla siedziby powoda. Nadto wskazać też należy zgodnie z ugruntowanym stanowiskiem doktryny i orzecznictwa dopuszczalna jest możliwość wykonania w złotych polskich zobowiązania, którego przedmiotem jest kwota pieniężna wyrażona w walucie obcej (por. Sąd Najwyższy w wyroku dnia 15 kwietnia 2003 r., V CKN 101/01, M.Prawn. 2006/10/542). Brak jest więc podstaw do stwierdzenia, że zobowiązanie pieniężne pozwanego było wyrażone w innej walucie niż złoty polski (art. 358 § 1 i art. 358¹ § 1 k.p.c.)

W związku z powyższym powód mógł dochodzić roszczenia w złotych.

Mając na uwadze powyższe Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 252 739,80 zł złotych tytułem odszkodowania za utratę przewożonego towaru.

Zgodnie z art. 27 konwencji osoba uprawniona może żądać odsetek od kwoty odszkodowania. Odsetki te, w wysokości 5% rocznie, liczy się od dnia skierowania pisemnej reklamacji do przewoźnika, a jeżeli tej reklamacji nie było, od dnia wytoczenia powództwa sądowego. Zasadnym było zatem orzeczenie odsetek od dnia wniesienia pozwu przez powoda, tj. od 4.12.2013r.

Sąd oddalił powództwo w zakresie odsetek ponad wskazane powyżej jako nieuzasadnione.

W związku z cofnięciem powództwa przez powoda w piśmie z 3 lutego 2014 roku w stosunku do drugiego z pozwanych (...) S.A. w zakresie kwoty 52 739,80 zł. Sąd umorzył postępowanie w tym zakresie.

W zakresie kosztów postępowania Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu.

Sąd uwzględnił żądanie pozwu w 100 % wobec pozwanej (...) Sp. z o.o. natomiast wobec drugiego z pozwanych (...) SA powód przegrał sprawę w całości. Powód poniósł koszty w wysokości 19 954 zł w tym kwotę 12 637 zł tytułem opłaty od pozwu, koszty zastępstwa procesowego radcy prawnego w wysokości 7 200 zł, 100 zł opłaty od wniosku o zabezpieczenie oraz 17 zł opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Pozwana (...) Sp. z o.o. poniosła koszty w wysokości 7200 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego radcy prawnego oraz 17 zł opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Drugi pozwany (...) SA poniósł koszty w wysokości 7200 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego radcy prawnego oraz 17 zł opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Po dokonaniu rozliczenia kosztów, przy uwzględnieniu zakresu w jakim strony utrzymały się z żądaniem, pozwana (...) Sp. z o.o. winna zwrócić powodowi kwotę 19 954 złotych, natomiast powód winien zwrócić pozwanemu (...) SA kwotę 7217 złotych.

z/ odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełn. stron

2014-09-04